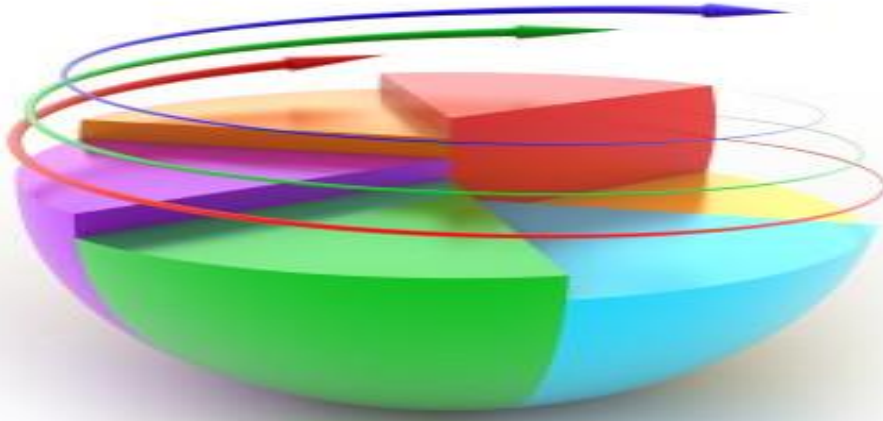

EKONOMİK VE SOSYAL GÖSTERGELER 2014

SOSYAL YAPI

EĞİTİM

İŞGÜCÜ

EKONOMİK

DIŞ TİCARET

BANKACILIK

TURİZM

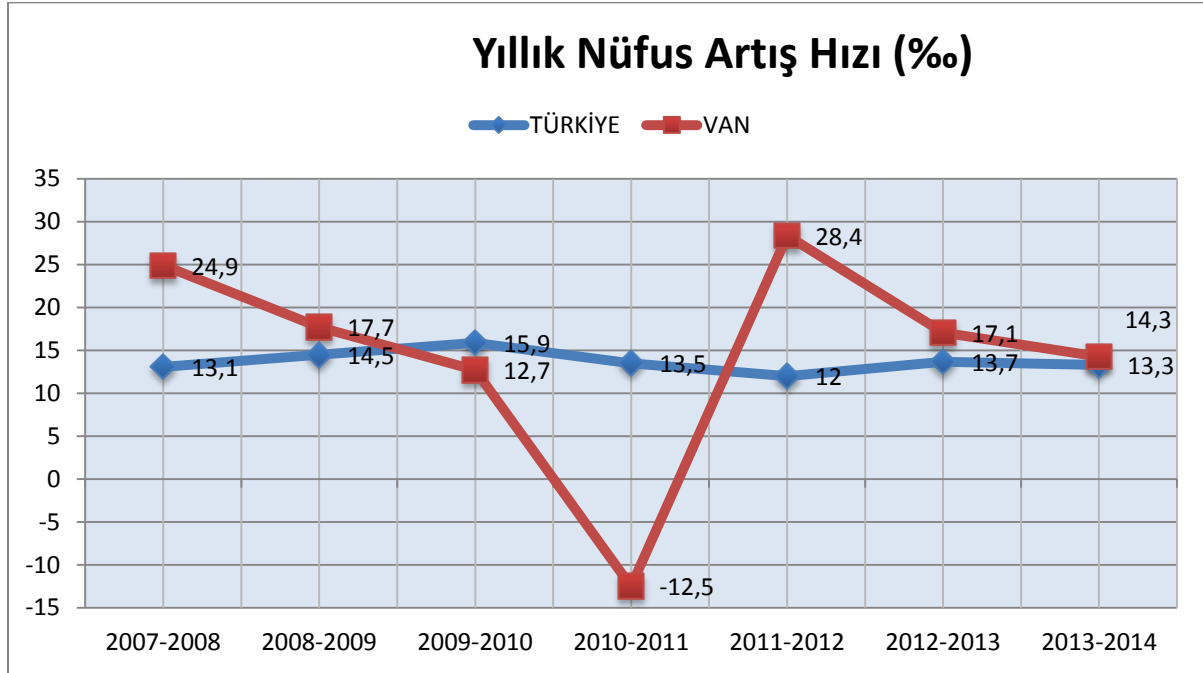
SOSYAL YAPI GÖSTERGELERİ

YILLAR	VAN	TÜRKİYE
1990	637.433	56.473.035
2000	877.524	67.803.524
2010	1.035.418	73.722.988
2011	1.022.532	74.724.269
2012	1.051.975	75.627.384
2013	1.070.113	76.667.864
2014	1.085.542	77.695.904

(ADNKS, 2013)

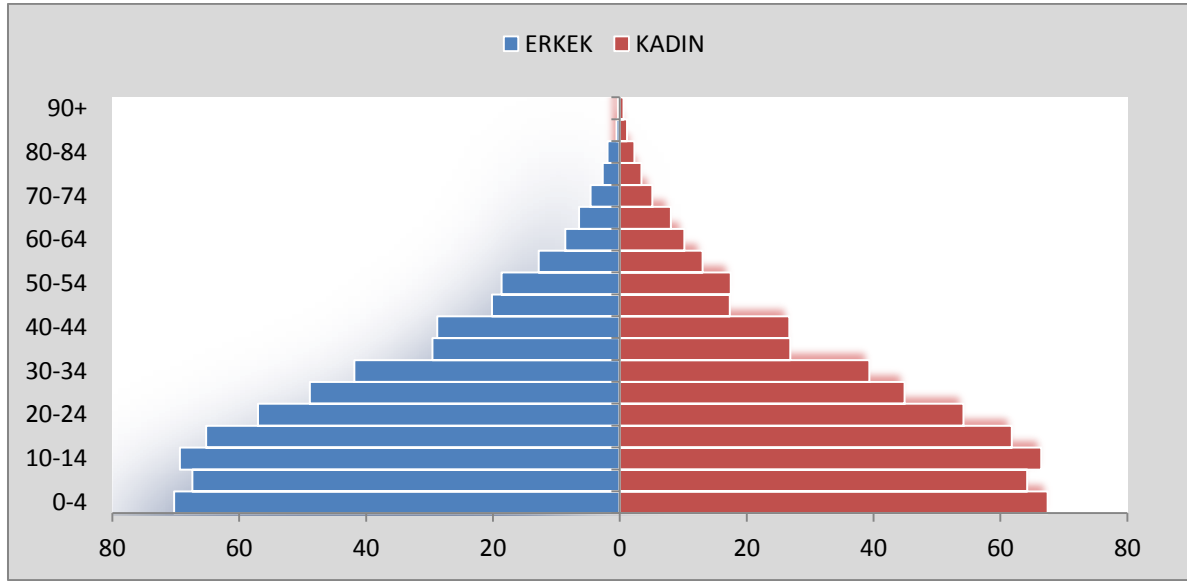
Türkiye nüfusu 1990-2014 yılları arasında %37 artış göstermiştir. Van il nüfusu ise bu yıllar arasında %70 oranında artış göstererek Türkiye ortalamasının çok üzerine çıkmıştır.

Yıllık Nüfus Artışı (2007-2014)

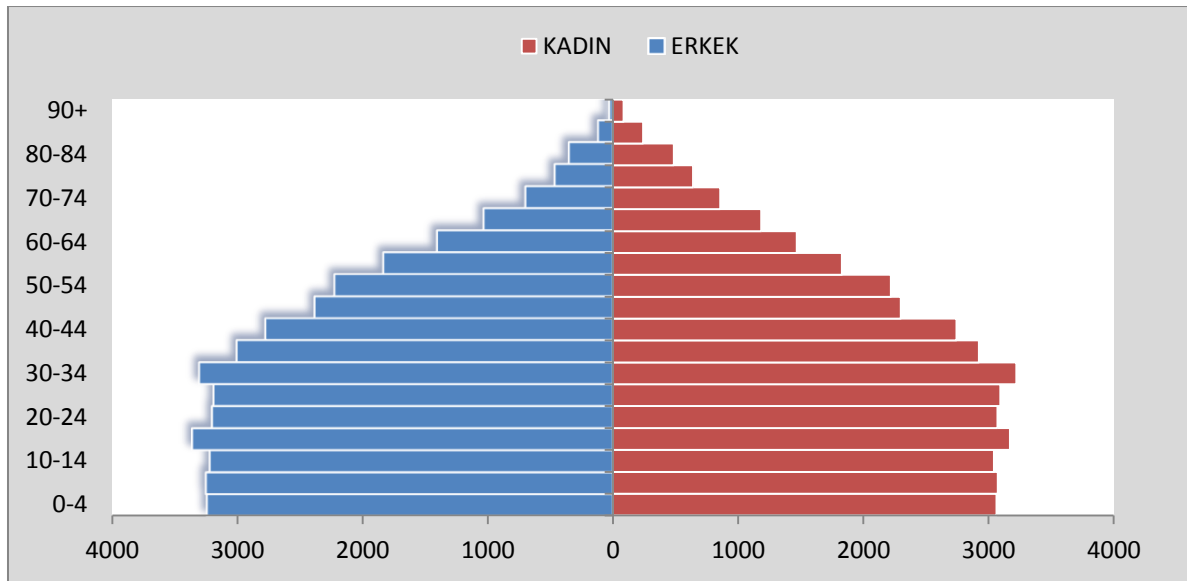

Yıllık nüfus artış hızı grafiğine bakıldığı zaman Türkiye'nin yıllar arasındaki nüfus artış hızı doğrusala yakın bir çizgi göstermektedir. Yıllar arasındaki nüfus artış hızı Van ilinde dalgalanma göstermiştir. Van ilin nüfus artış hızının 2010-2011 yılları arasında % 12,5'e kadar düştüğü görülmektedir. Bunda Van depreminin etkisi olduğu söylenebilir.

VAN İLİ 2014 NÜFUS PİRAMİDİ

TÜRKİYE 2014 NÜFUS PİRAMİDİ

Türkiye ile Van ilinin Nüfus piramidi karşılaştırıldığında Van ilinin 0-14 yaş grubunun nüfus oranının Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu görülebilir. Aynı piramide göre ortalama yaş grubu Van il oranı Türkiye ortalamasının altındadır.

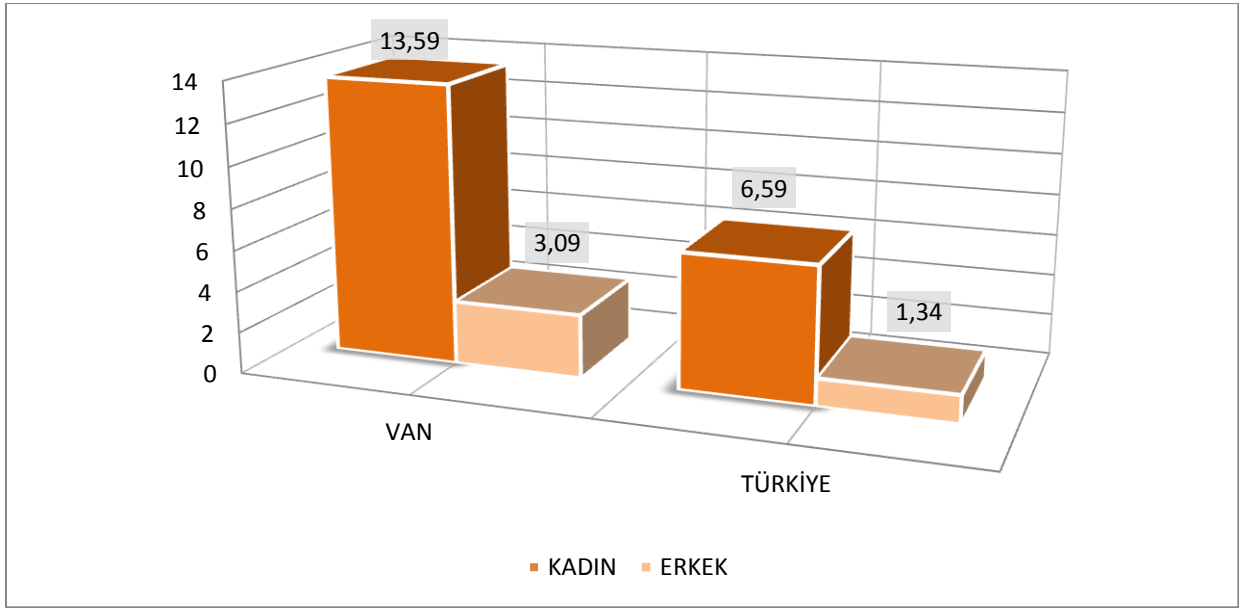
(ADNKS, 2013)

EĞİTİM GÖSTERGELERİ

OKUMA-YAZMA DURUMU (6+ YAŞ) 2013

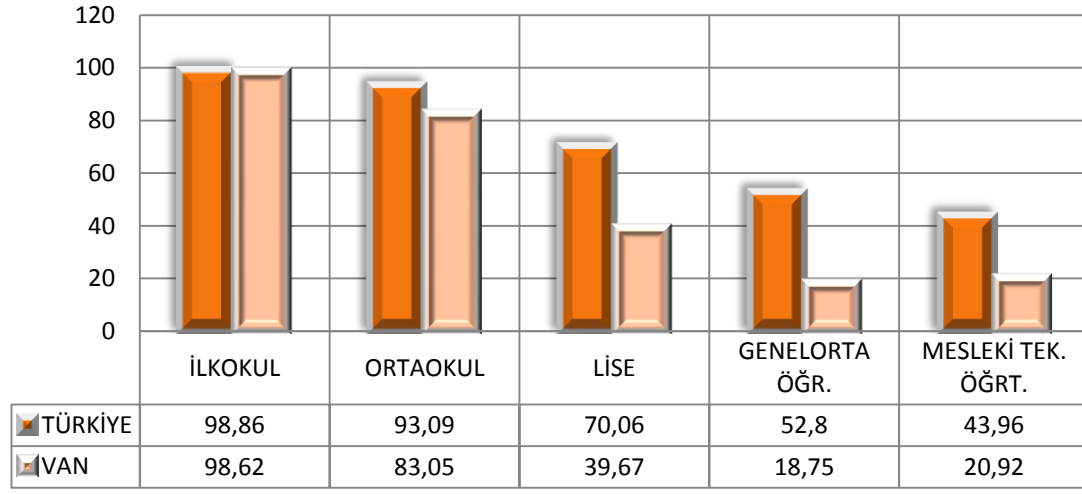
İLLER	OKUMA YAZMA BİLMİYENLERİN ORANI (%)		OKUMA-YAZMA BİLMİYENLERİN SAYISI	
	KADIN	ERKEK	KADIN	ERKEK
VAN	13,59	3,09	13.887	58.463
TÜRKİYE	6,59	1,34	2.205.315	449.328

(TÜİK, 2013)

Van ilinde kadınların %13,59'u erkeklerin 3,09'u okuma-yazma bilmemektedir. Türkiye'de bu kadınların % 6,59'u, erkeklerin % 1,34'ü okuma-yazma bilmemektedir.

OKULLAŞMA ORANI

Okullaşma oranlarına bakıldığında lise düzeyinde okullaşma ortalaması Van ilinde %39,67’de kalmıştır. Bu oran Türkiye’de %70,06’dır. Van ili bu ortalama ile Türkiye ortalamasının çok altındadır. İlkokul okullaşma oranı Türkiye ortalamasına (98,62) yakındır.

YÜKSEK ÖĞRETİM GÖSTERGELERİ

Öğrenci Sayısı

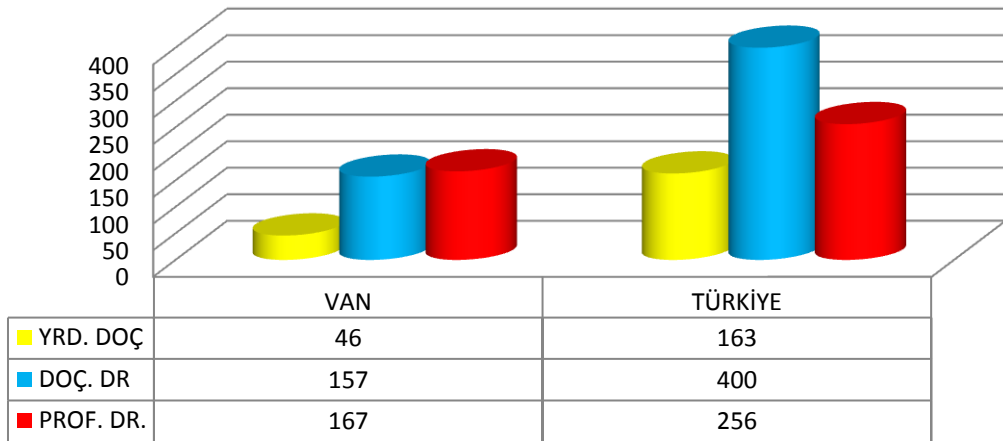
İLLER	KADIN	ERKEK	TOPLAM
VAN	8.082	12.072	20.154
TÜRKİYE	2.367.796	2.716.673	5.139.469

(TÜİK,2013)

Öğretim Görevlisi Sayısı

İLLER	YRD. DOÇ	DOÇ. DR.	PROF. DR.	TOPLAM
VAN	436	128	120	684
TÜRKİYE	31.345	12.839	20.005	64.279

ÖĞRETİM GÖREVLİSİ BAŞINA DÜŞEN ÖĞRENCİ SAYISI

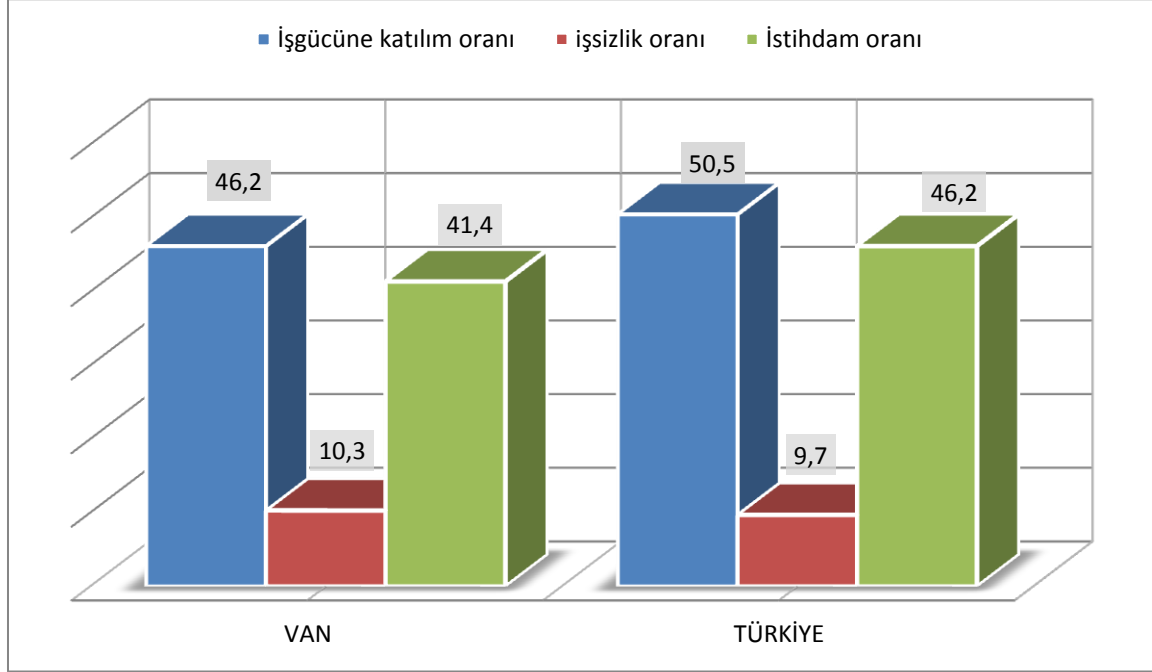

Van ilinde Bir Prof. Dr. Görevlisinin başına 167 öğrenci düşerken bu sayı Türkiye ortalamasında 256'ya çıkmaktadır. Öğretim görevlisi başına düşen öğrenci sayısı verilerine bakıldığı zaman Van ilinin Türkiye ortalamasının altında olduğu görülmektedir.

İŞGÜCÜ GÖSTERGELERİ

İLLER	İşgücüne Katılım Oranı (%)	İşsizlik oranı (%)	İstihdam Oranı (%)
Van	46,2	10,3	41,4
Türkiye	50,5	9,7	46,2

(TÜİK, 2013)

İşgücü verilerine göre 2013 yılında Van ilinde işgücüne katılım oranı %46,2, işsizlik oranı %10,3, istihdam oranı ise %46,2 olarak çıkmıştır. İşsizlik oranı Türkiye ortalamasının biraz üzerindedir.

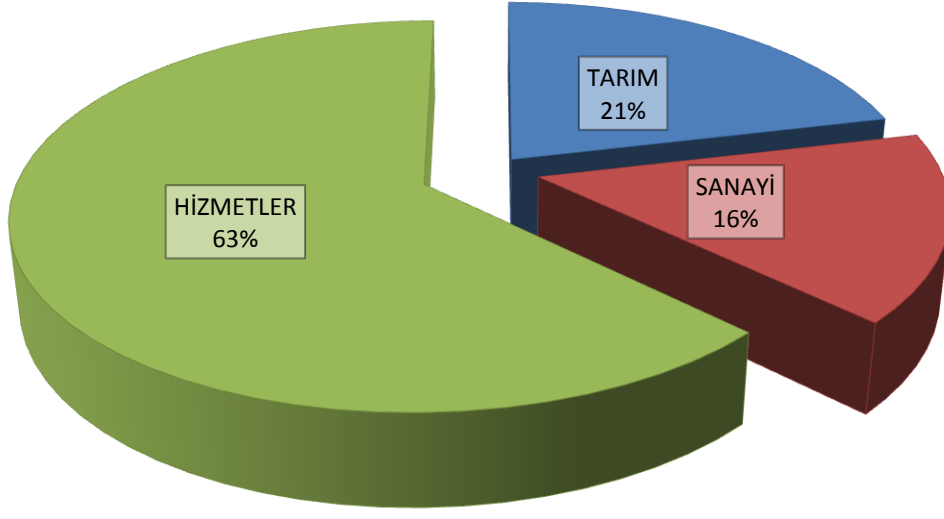
İSTİHDAMIN SEKTÖREL DAĞILIMI

BÖLGE	TOPLAM	TARIM (BİN KİŞİ)	TARIM (%)	SANAYİ (BİN KİŞİ)	SANAYİ (%)	HİZMET (BİN KİŞİ)	HİZMET (%)
TRB2	509	200	38,5	110	21,3	200	40,2
TÜRKİYE	25.524	6.015	23,6	6.737	26,4	12.771	50

(TÜİK, 2013)

TRB2 Bölgesinde 2013 Yılında istihdam edilenlerin %40,2'si Hizmet sektöründe %38,5'i tarım, %21,3'ü ise sanayi sektöründe çalışmaktadır. Tarım sektöründe çalışanların oranı Türkiye ortalamasının (%23,6) üzerindedir.

VAN İLİ SEKTÖREL DAĞILIM

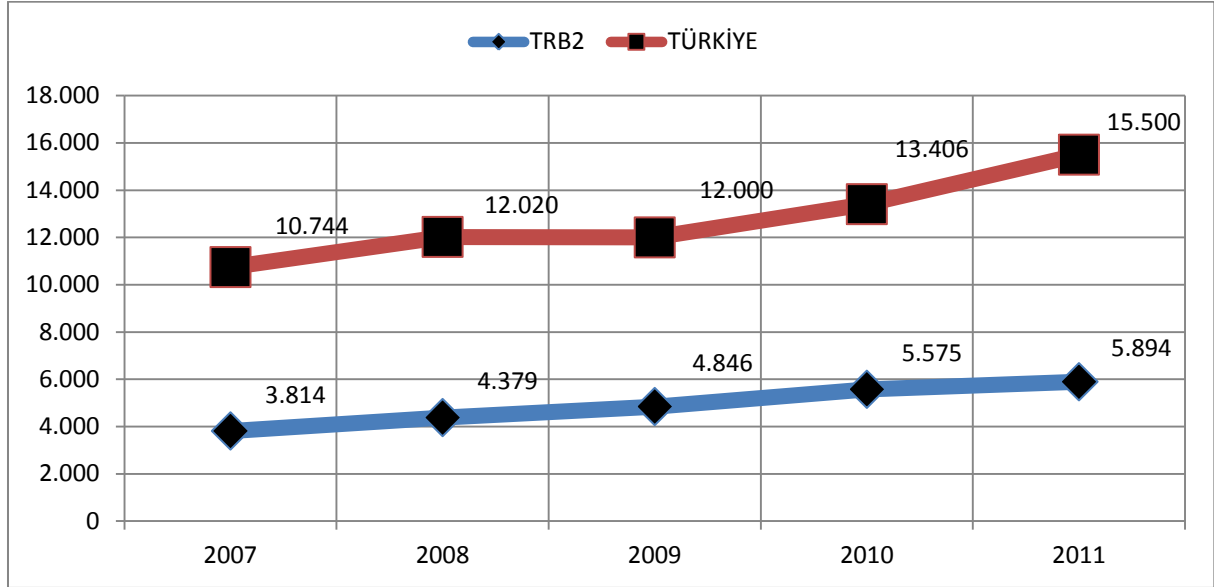
Van ilinde kayıtlı işyerlerinin %63'ü hizmet, %21'i tarım ve %16'sı sanayi alanında faaliyet göstermektedir.

EKONOMİK GÖSTERGELER

KİŞİ BAŞINA GAYRİ SAFİ KATMA DEĞER (TL)

GSKD (TL)	2007	2008	2009	2010	2011
TÜRKİYE	10.744	12.020	12.000	13.406	15.500
TRB2	3.814	4.379	4.846	5.575	5.894

(TÜİK,2011)

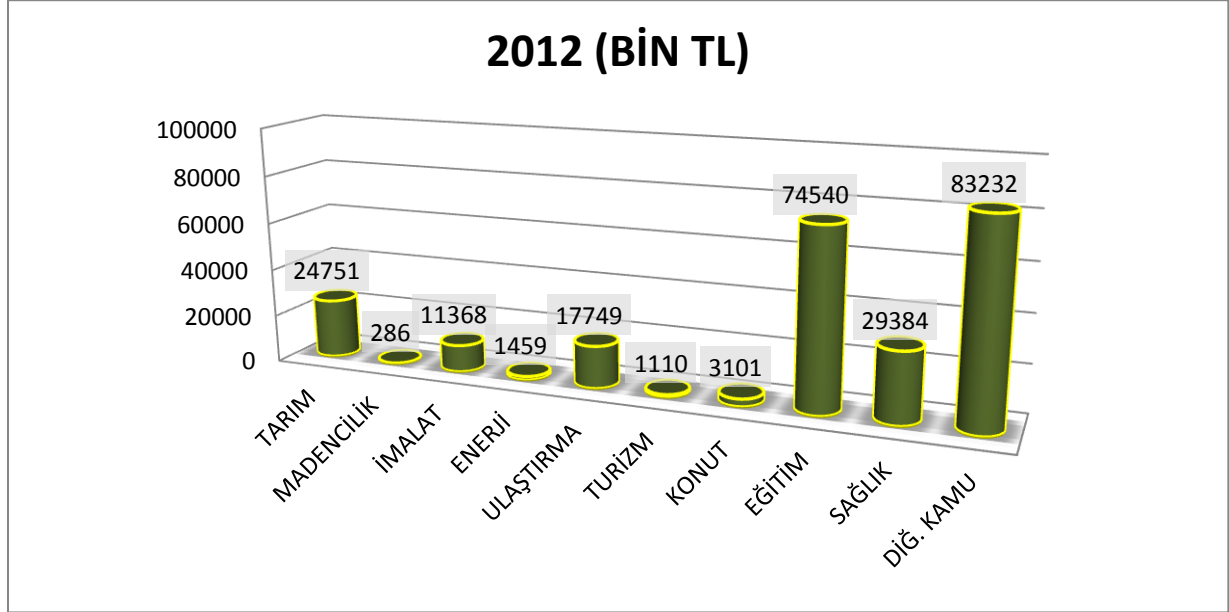

Kişi başı gayrisafi katma değer verilerine göre Van ilinin de içerisinde yer aldığı TRB 2 bölgesi 2011 yılında 5.894 TL katma değer ile Türkiye ortalamasının altında kalmıştır.

2011-2012 KAMU YATIRIMLARININ SEKTÖREL DAĞILIMI (VAN)

BİN TL											
YILLAR	TARIM	MADENCİLİK	İMALAT	ENERJİ	ULŞ. VE HBR.	TURİZM	KONUT	EĞİTİM	SAĞLIK	Diğ. KAMU	TOPLAM
2011	21.498	807	600	13.390	24.533	2.030	1.470	62.337	34.300	39.126	200.091
2012	24.751	286	11.368	1.459	17.749	1.110	3.101	74.540	29.394	83.232	246.980
DEĞİŞİM ORANI (%)	15,13	-182,16	1794	-817,7	-38,22	-82,88	110,95	19,57	-16,69	112,72	23,43

(EKONOMİ BAKANLIĞI, 2012)

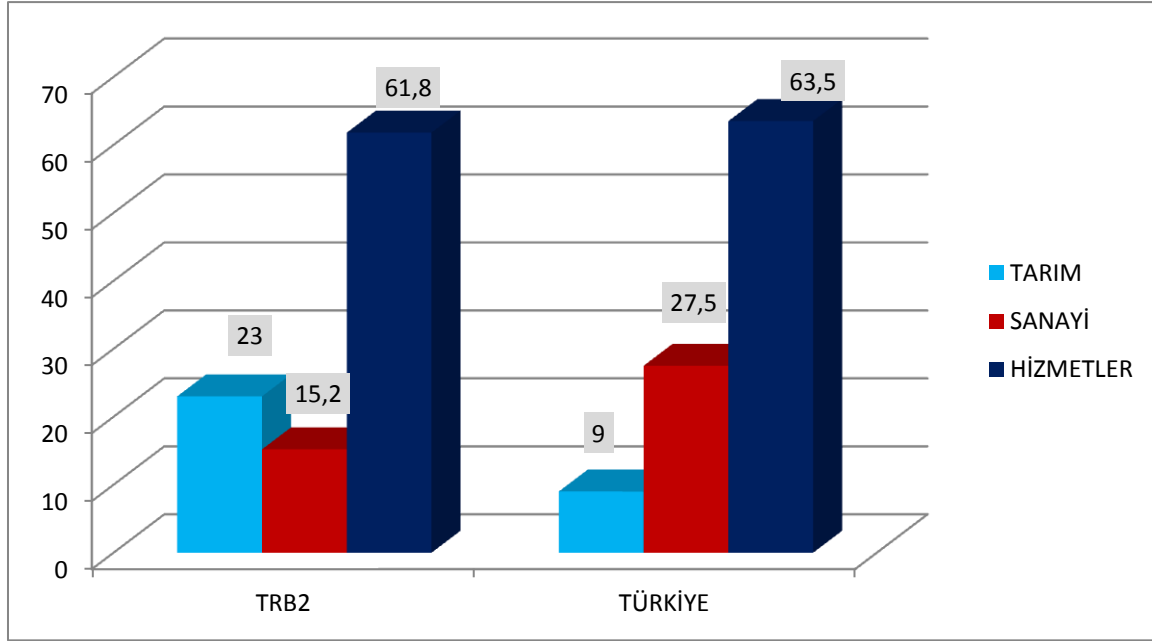

Kamu yatırımlarının sektörel dağılımında 2011 yılına kıyasla eğitim sektörüne yatırım artmıştır. 2011 yılında toplam 200 milyon TL yatırım yapılırken 2012 yılında Van iline yapılan kamu yatırımları %23,43 artarak 246 milyon TL'ye yükselmiştir.

SEKTÖRLERİN GAYRİ SAFİ KATMA DEĞER İÇİNDEKİ PAYLARI

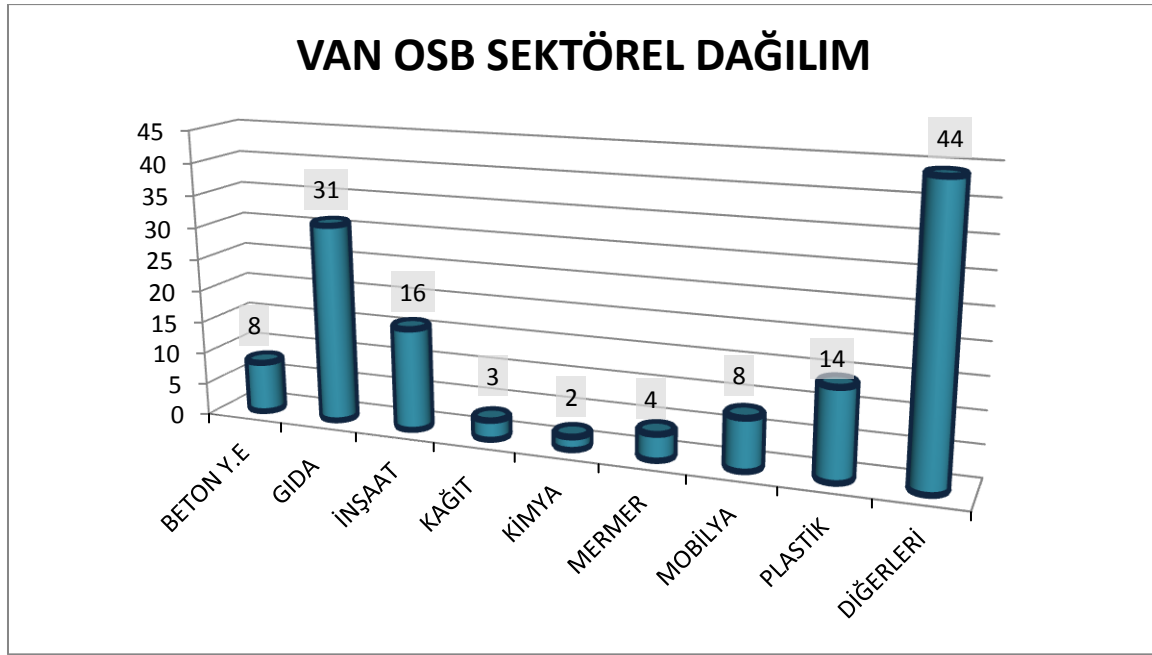
	TARIM	SANAYİ	HİZMETLER
TRB2	23,0	15,2	61,8
TÜRKİYE	9,0	27,5	63,5

(TÜİK,2011)

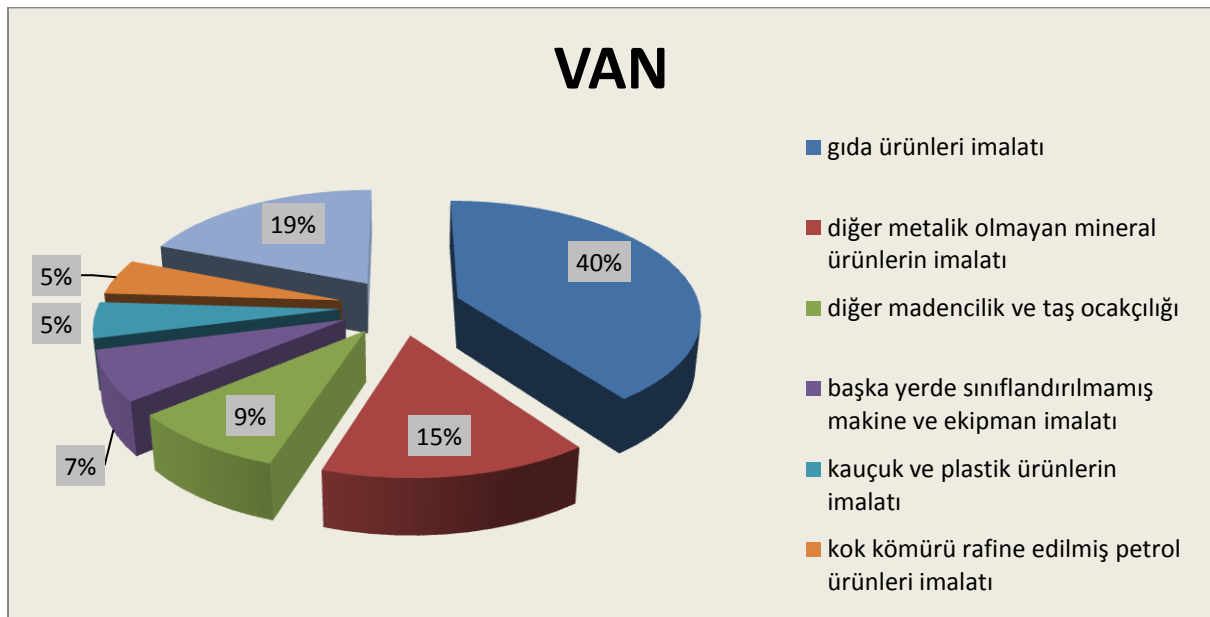
Van ilinin de içerisinde olduğu TRB2 bölgesinde sektörlerin gayri safi katma değer içindeki payı tarım sektöründe %23, sanayi sektöründe %15,2, hizmetler sektöründe %61,8 olarak ortaya çıkmıştır. TRB2 bölgesinde Tarım sektörü Türkiye geneline oranla en çok katma değer sağlayan sektördür.

VAN OSB FİRMALARIN SEKTÖREL DAĞILIMI

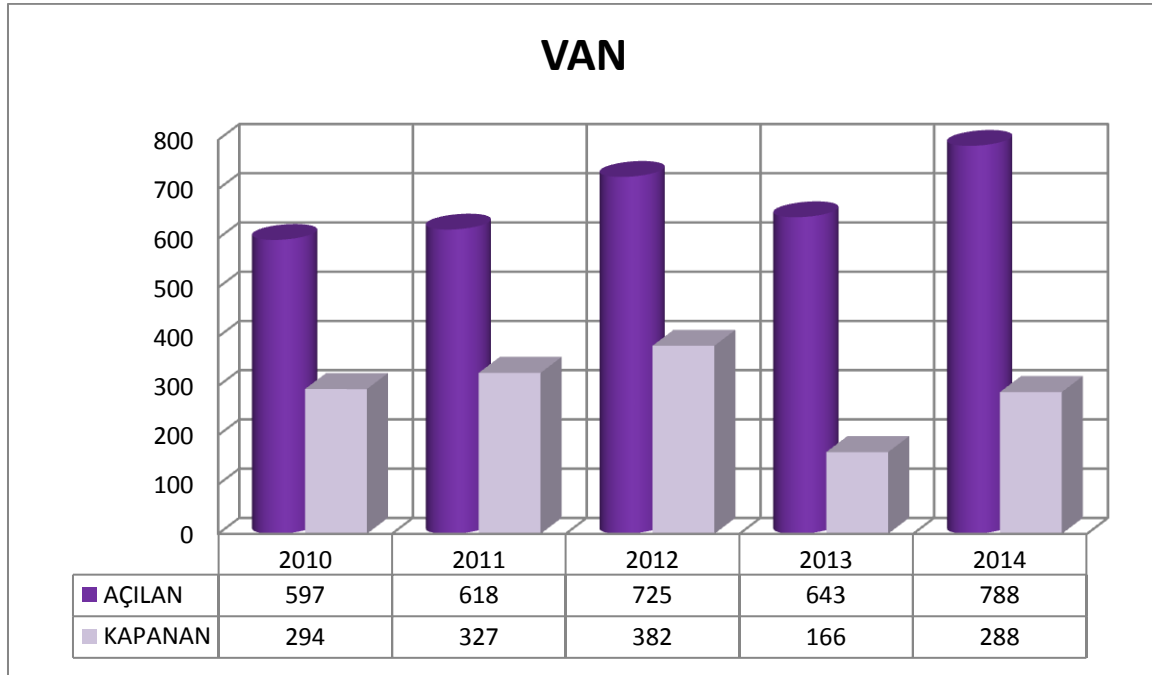
(VAN OSB, 2014)

VAN İLİ SANAYİ İŞLETMELERİNİN DAĞILIMI

Van'da en fazla işletme **%40** oranla gıda ürünleri imalatının yapıldığı sektör olarak görülmektedir. Gıda ürünlerinde en fazla sanayi işletmesi **%19** oranla kauçuk ve plastik ürünlerin imalatında olduğu görülmektedir.

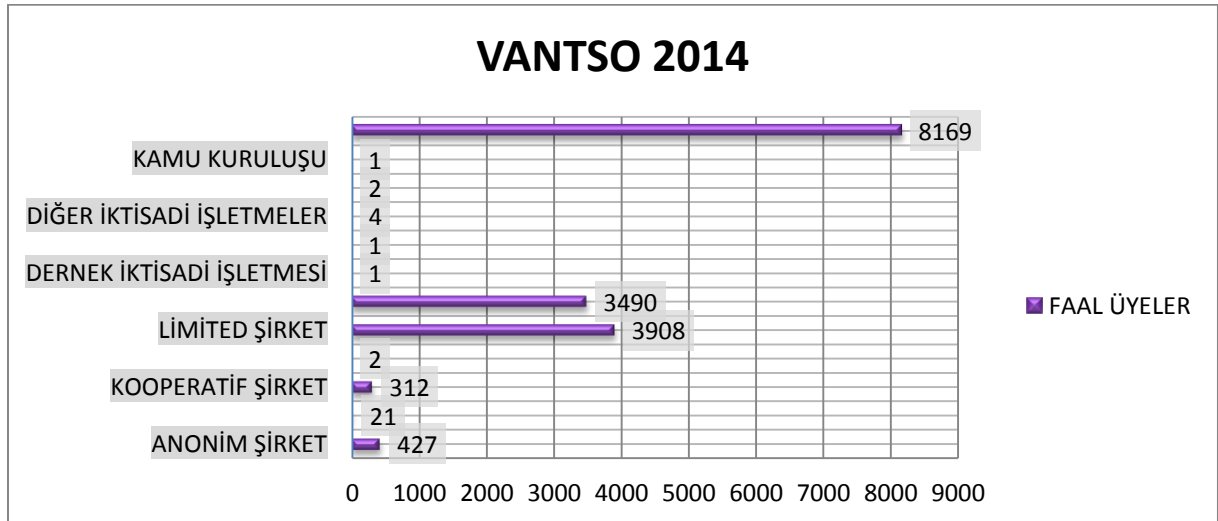
AÇILAN KAPANAN FİRMA İSTATİSTİKLERİ

(TOBB, 2014)

Açılan-kapanan firma sayısında yıllar itibariyle dalgalanmalar yaşanmıştır. 2014 yılında toplam 788 firma açılmış buna karşılık 288 firma kapanmıştır.

VANTSO FAAL ÜYE SAYISI

VANTSO'ya kayıtlı toplam üye sayısının %47,83'ü limited şirket, %42,72'si gerçek kişi işletmesi, %5,22'si anonim şirket ve %4,23'ü ise diğer kuruluşlar oluşturmaktadır.

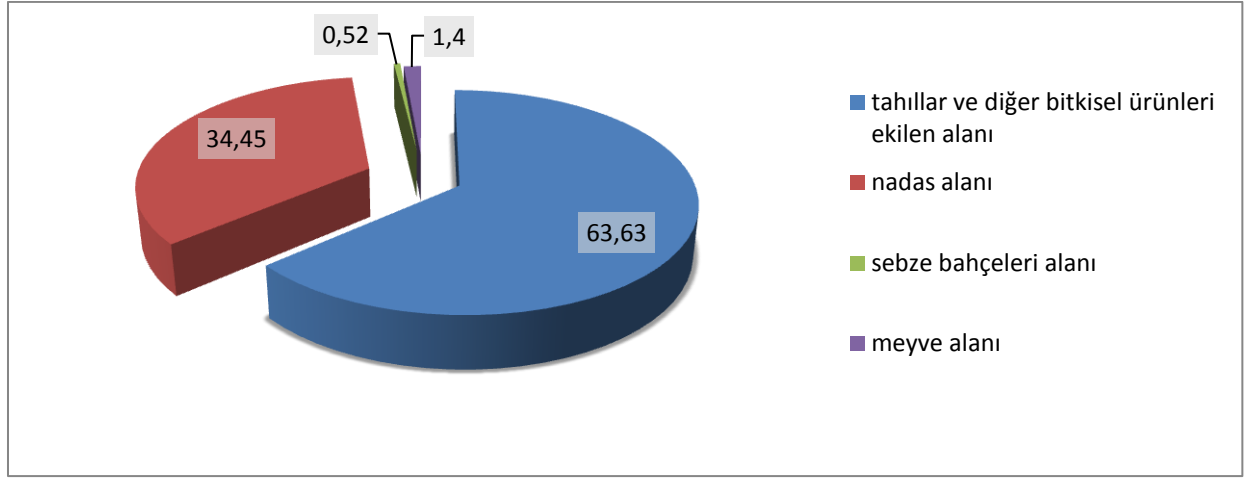
(VANTSO, 2014)

TARIM VE HAYVANCILIK

TARIM ALANI KULLANIMI

İLLER	TOPLAM ALAN (DEKAR)	TAHILLAR VE DİĞER BİTKİSEL ÜRÜNLERİN EKİLEN ALANI (DEKAR)	NADAS ALANI (DEKAR)	SEBZE BAHÇELERİ ALANI (DEKAR)	MEYVELER İÇECEK VE BAHARAT BİTKİLERİNİN ALANI (DEKAR)
TÜRKİYE	238.106.715	156.180.591	41.475.865	8.084.870	32.320.346
VAN	3.278.631	2.086.214	1.129.653	17.237	42.779
ORAN %	1,37	1,33	2,72	0,21	0,13

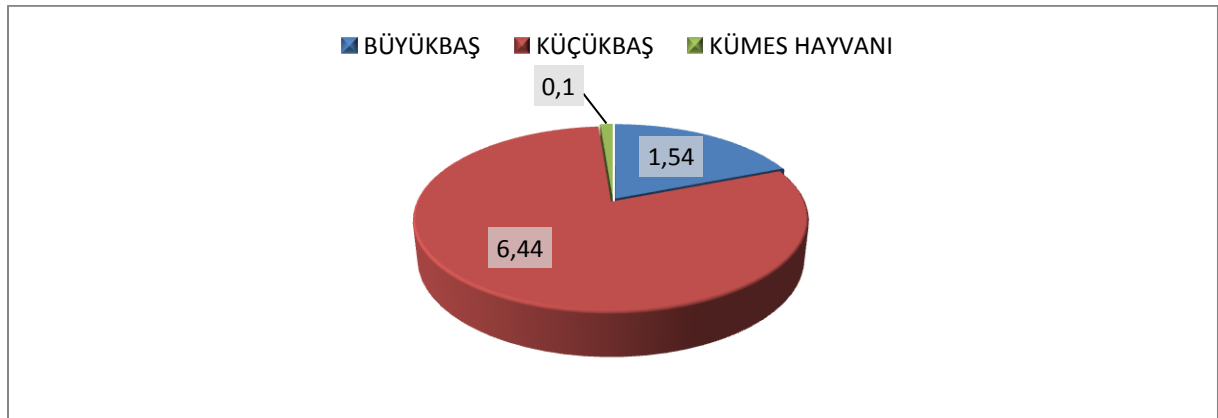
(GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI,2013)

HAYVAN SAYISI

	BÜYÜKBAŞ (BAŞ)	KÜÇÜKBAŞ (BAŞ)	KÜMES HAYVANI (BAŞ)
VAN	224.165	2.483.657	299.568
TÜRKİYE	14.534.222	38.509.795	270.202.034
ORAN (%)	1,54	6,44	0,1

(GIDA, TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI,2013)

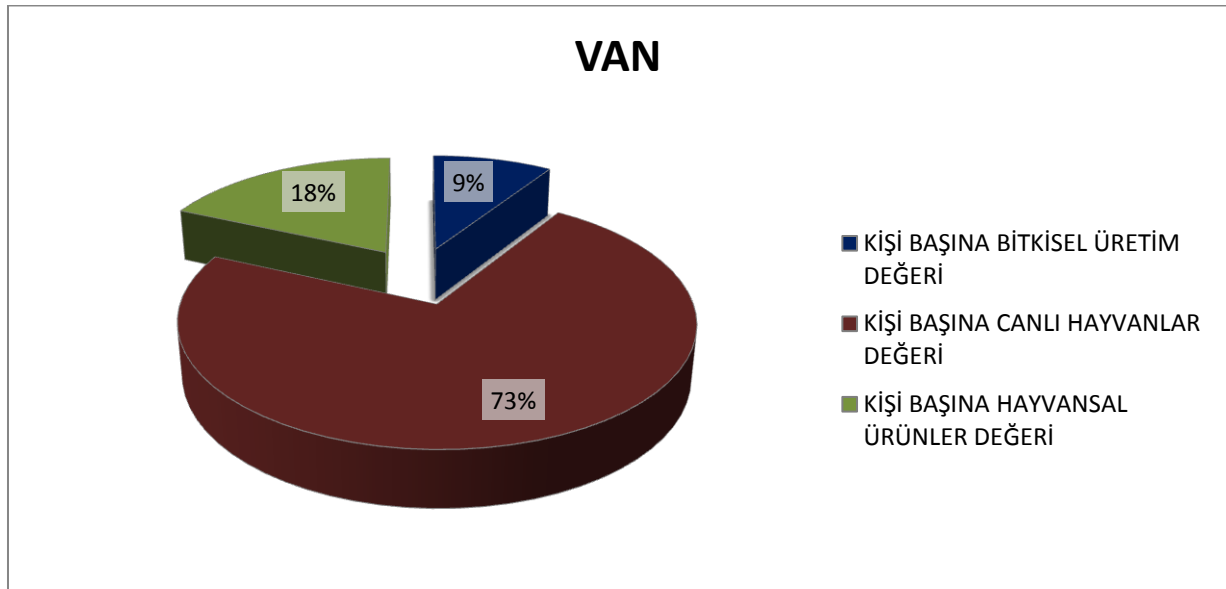

Temel geçim kaynaklarının başında gelen hayvancılıkta Van ilinde Türkiye'nin toplam küçükbaş hayvan sayısının % 6,44'ü Van'da bulunmaktadır. Bu oranla Van Türkiye genelinde ilk sırada yer almaktadır.

TARIMSAL ÜRETİM DEĞERİ

	BİTKİSEL ÜRETİM DEĞERİ (BİN TL)	CANLI HAYVANLAR DEĞERİ (BİN TL)	HAYVANSAL ÜRÜNLER DEĞERİ (BİN TL)	KİŞİ BAŞINA BİTKİSEL ÜRETİM DEĞERİ (TL)	KİŞİ BAŞINA CANLI HAYVANLAR DEĞERİ (TL)	KİŞİ BAŞINA HAYVANSAL ÜRÜNLER DEĞERİ (TL)
VAN	92.489.688	57.656.092	40.459.321	1.206	752	528
TÜRKİYE	188.476	1.494.456	376.498	176	1.397	352

(TÜİK, 2013)

Kişi başına düşen canlı hayvanlar değeri (1.397 TL) ile Van ili Türkiye ortalamasının üzerindedir. Van ilinde toplam canlı hayvanların değeri 2013 yılında 1,5 milyar TL'ye yaklaşmıştır.

DIŞ TİCARET GÖSTERGELERİ

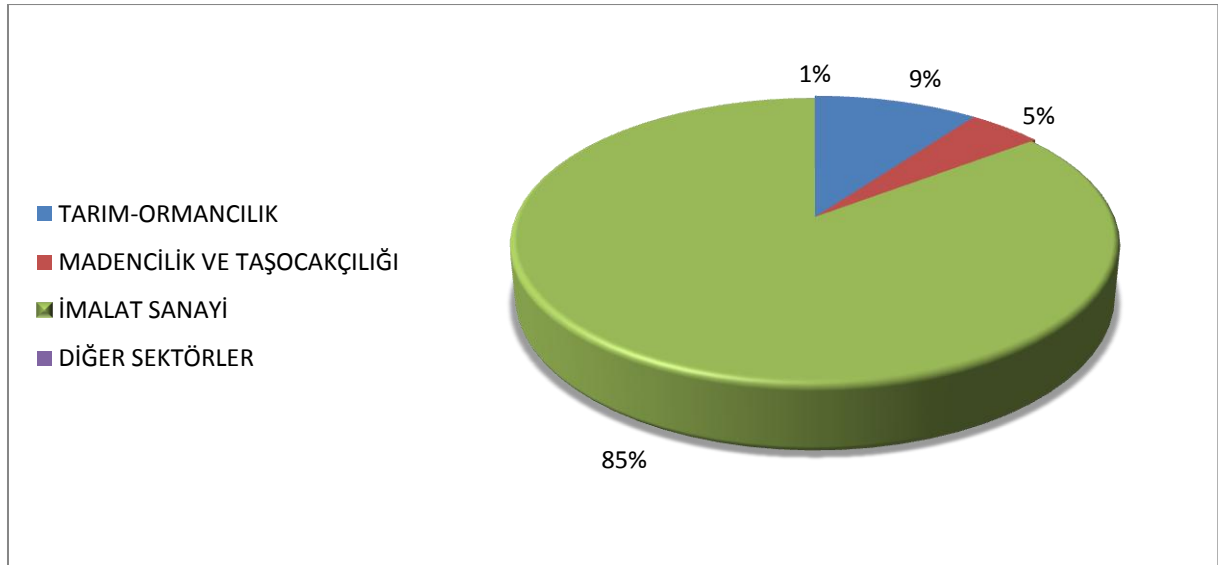
YILLAR	İHRACAT (BİN DOLAR)	İTHALAT (BİN DOLAR)
2014	33.423	43.732
2013	26.655	51.206
2012	21.708	33.291
2011	20.127	38.566
2010	18.911	21.836

(TÜİK,2014)

EKONOMİK FALİYETLERE GÖRE DIŞ TİCARET (DOLAR)

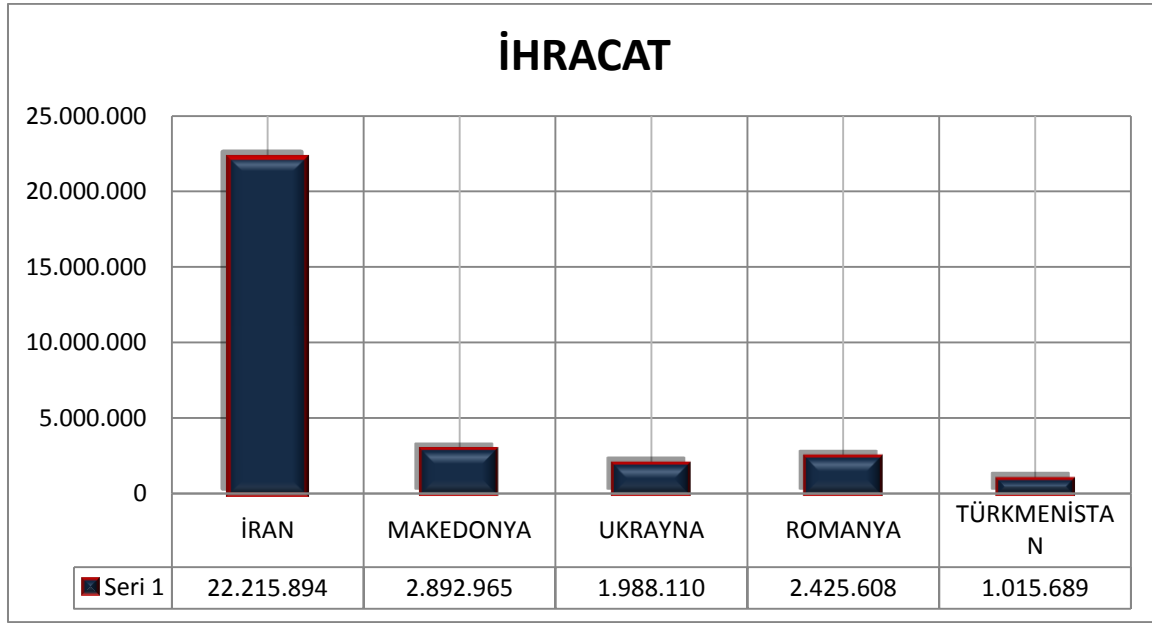
YILLAR	TARIM-ORMANCILIK		MADENCİLİK VE TAŞ OCAKÇILIĞI		İMALAT SANAYİ		DİĞER SEKTÖRLER	
	İHRACAT	İTHALAT	İHRACAT	İTHALAT	İHRACAT	İTHALAT	İHRACAT	İTHALAT
2014	3.352.480	5.947.020	17.701	2.908.207	30.052.947	34.863.194		13.334
2013	1.761.465	5.870.263	30.915	6.300.283	24.858.582	39.027.425	3.570	8.506
2012	838.057	6.308.629	73.977	3.212.297	20.792.413	23.767.532	3.387	2.550
2011	798.817	5.917.884	171	1.445.274	19.921.494	31.185.391	6.935	17.355
2010	92.013	506.658	794	274.796	18.817.523	21.054.936	262	
TOPLAM	6.842.832	24.550.454	123.558	14.140.857	114.442.959	149.898.478	14.154.	41.795
DIŞ TİC. HACMİ	31.393.286 (\$)		14.264.415 (\$)		264.341.437 (\$)		55.949 (\$)	

(TÜİK,2014)

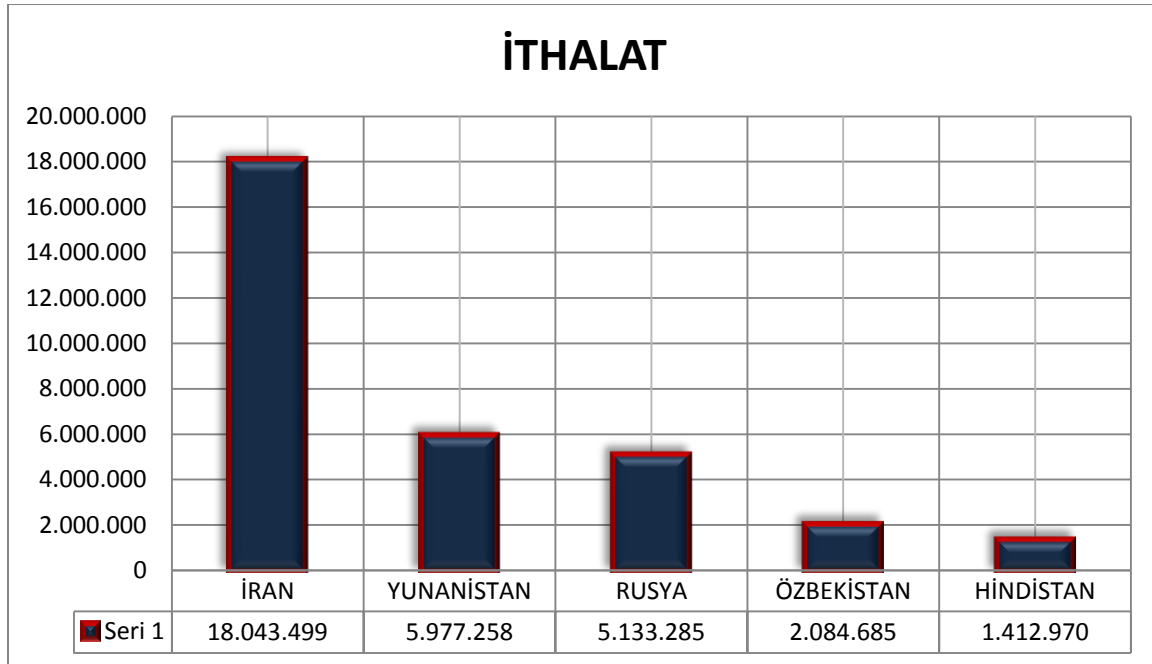

Son beş yıllık sürede dış ticaretin sektörel dağılımda Van ilinde dış ticaret hacmi en yüksek sektör imalat sanayi sektörü olmuştur. toplam dış ticaret hacminin %85'i imalat sanayi, %10 tarım ve ormancılık sektörü, %10 madencilik ve taş ocakçılığı, %1'lik kısım ise diğer sektörler oluşturmaktadır. Toplam ihracatın büyük bir kısmı imalat sanayi sektörü oluşturmaktadır.

EN ÇOK İHRACAT YAPILAN 5 ÜLKE 2014

EN ÇOK İTHALAT YAPILAN 5 ÜLKE 2014

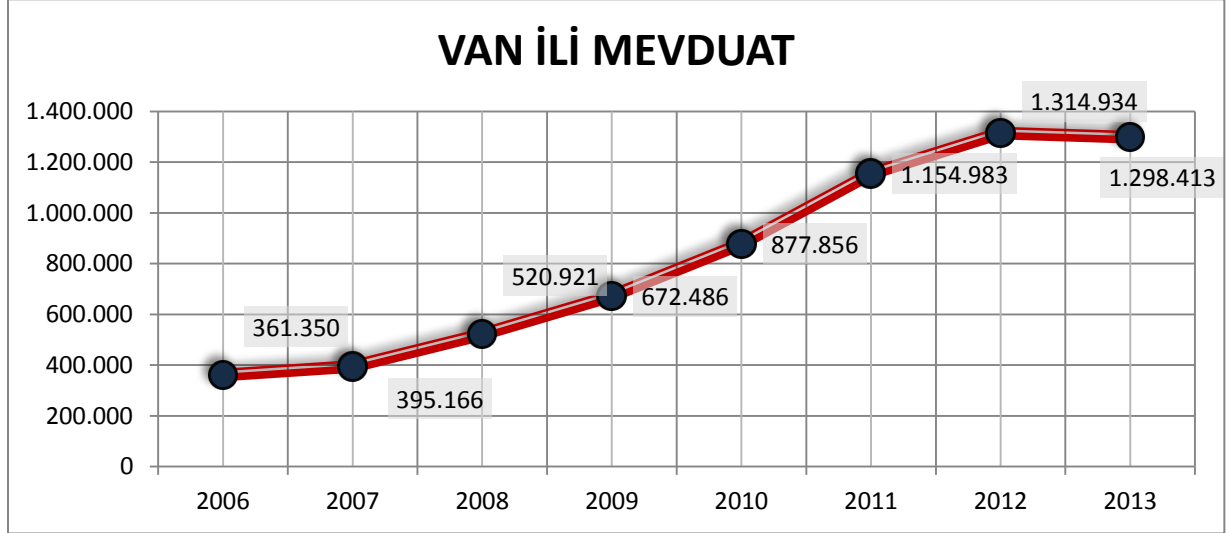
2014 yılı sonu itibari ile en çok ihracat yapılan ülke sıralamasında İran 22 milyon dolarlık hacmi ile ilk sırada yer almıştır. En çok ithalat yapılan ülke yine 18 milyon dolarlık hacmi ile İran olmuştur.

BANKACILIK GÖSTERGELERİ

YILLARA GÖRE TOPLAM MEVDUAT TUTARI

İL	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
VAN	361.350	395.166	520.921	672.486	877.856	1.154.983	1.314.934	1.298.413

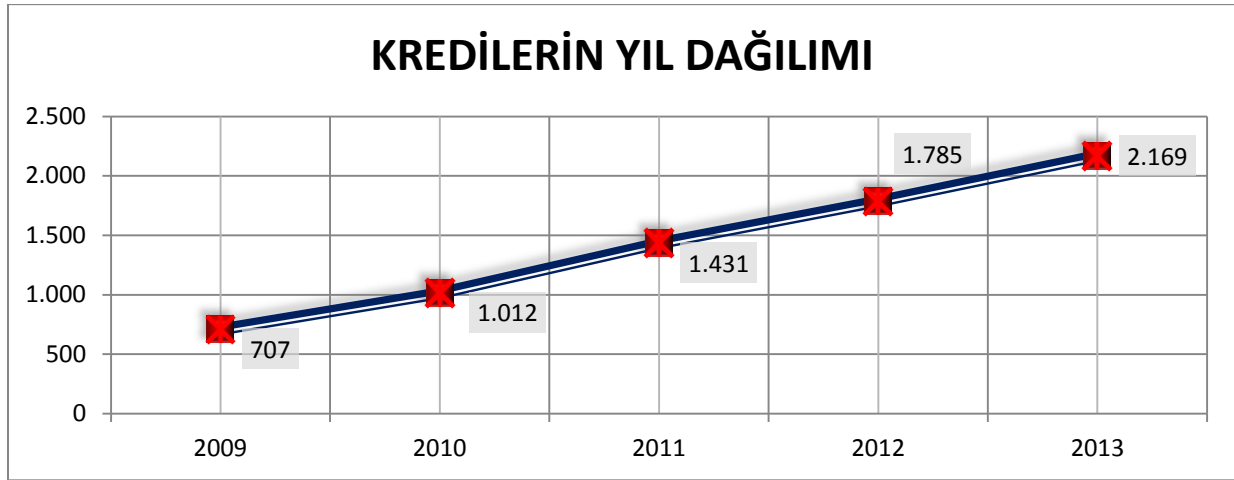
(TBB,2013)

KREDİLERİN SEKTÖREL DAĞILIMI (MİLYON TL)

YILLAR	İHTİSAS KREDİLERİ					İHTİSAS DIŞI KREDİLER	TOPLAM
	Tarım	Gayrimenkul	Mesleki	Turizm	Diğer		
2013	116	0	109	0	35	1.909	2.169
2012	94	0	58	0	96	1.537	1.785
2011	81	0	47	0	41	1.262	1.431
2010	54	0	44	0	30	883	1.012
2009	31	0	47	0	24	604	707

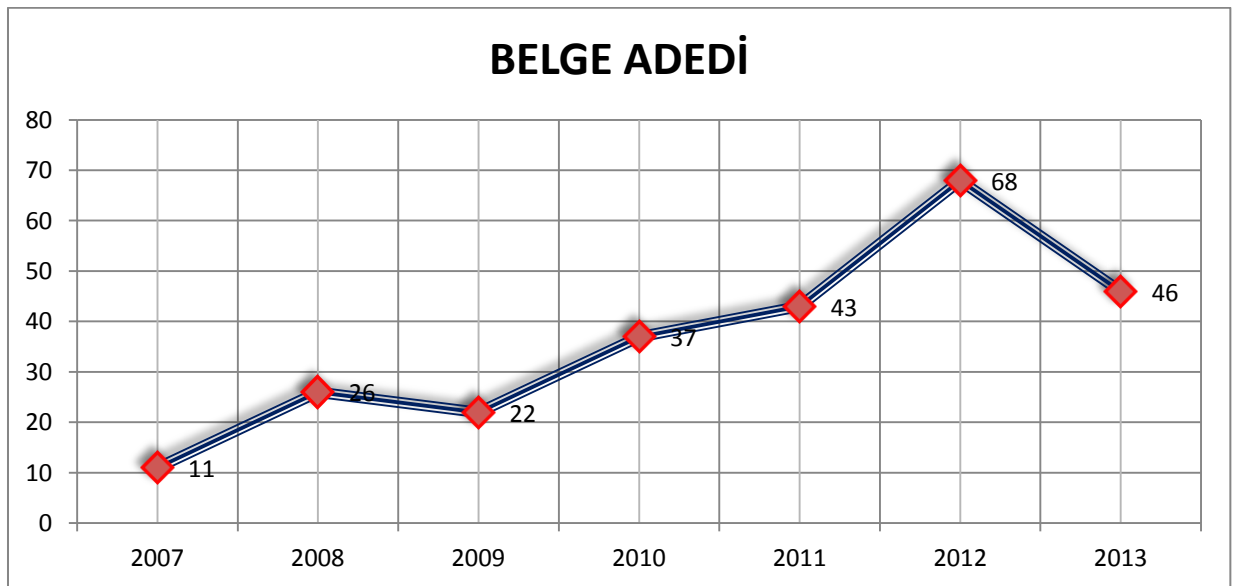
(TBB,2013)

YATIRIM TEŞVİK BELGELERİNİN YIL BAZINDA DAĞILIMI (BELGE ADEDİ)

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
VAN	11	26	22	37	43	68	46

(EKONOMİ BAKANLIĞI, 2013)

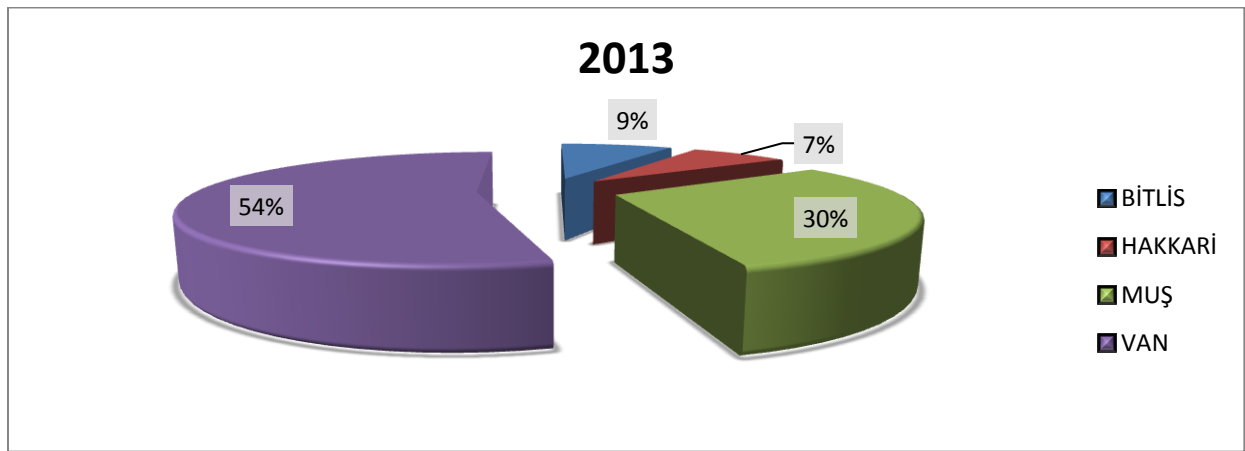

FİNANSAL DESTEKLER

KOSGEB DESTEKLERİ

	2003-2012		2013	
İLLER	İŞLETME SAYISI	DESTEK TUTARI	İŞLETME SAYISI	DESTEK TUTARI
BİTLİS	29	503.573 TL	34	397.817
HAKKARİ	38	382.497	40	335.466
MUŞ	53	1.175.609	101	1.411.255
VAN	300	7.523.481	294	2.543.172
TRB2 TOPLAM	420	9.585.162	469	4.687.711

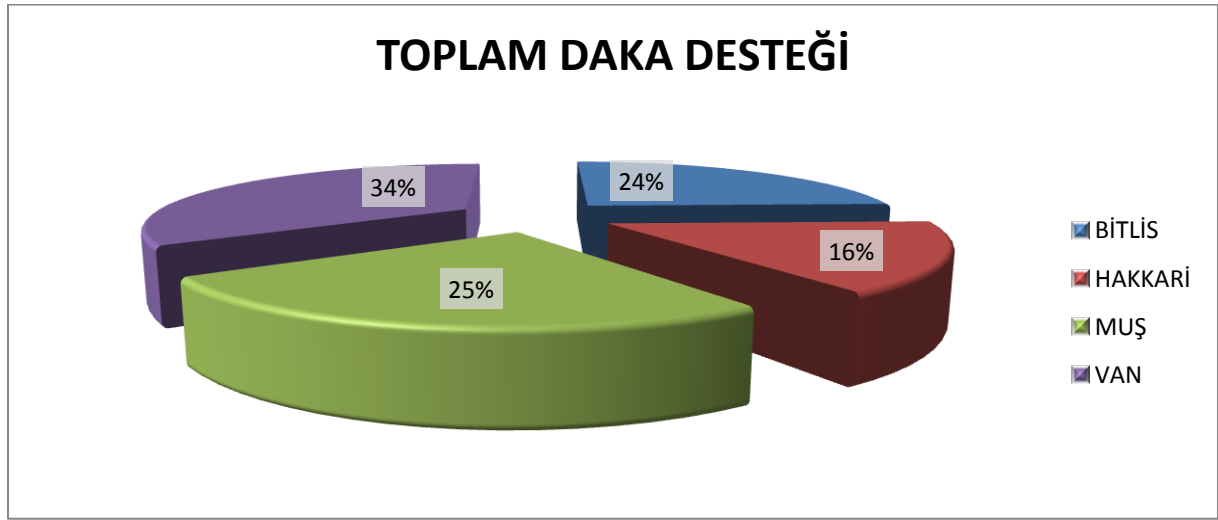
(KOSGEB,2013)

DAKA DESTEKLERİ

İLLER	2009	2010	2011	2012	2013	TOPLAM
BİTLİS	2.735.818	2.688.656	-	4.905.718	3.571.050	13.901.242
HAKKÂRİ	1.194.877	1.949.732	-	3.420.312	2.697.051	9.261.972
MUŞ	3.017.518	4.417.340	-	3.939.156	2.741.420	14.115.434
VAN	5.461.869	6.053.58	-	5.324.000	2.682.190	19.521.617
TOPLAM	12.410.082	15.109.286	-	17.589.186	11.691.711	56.800.265

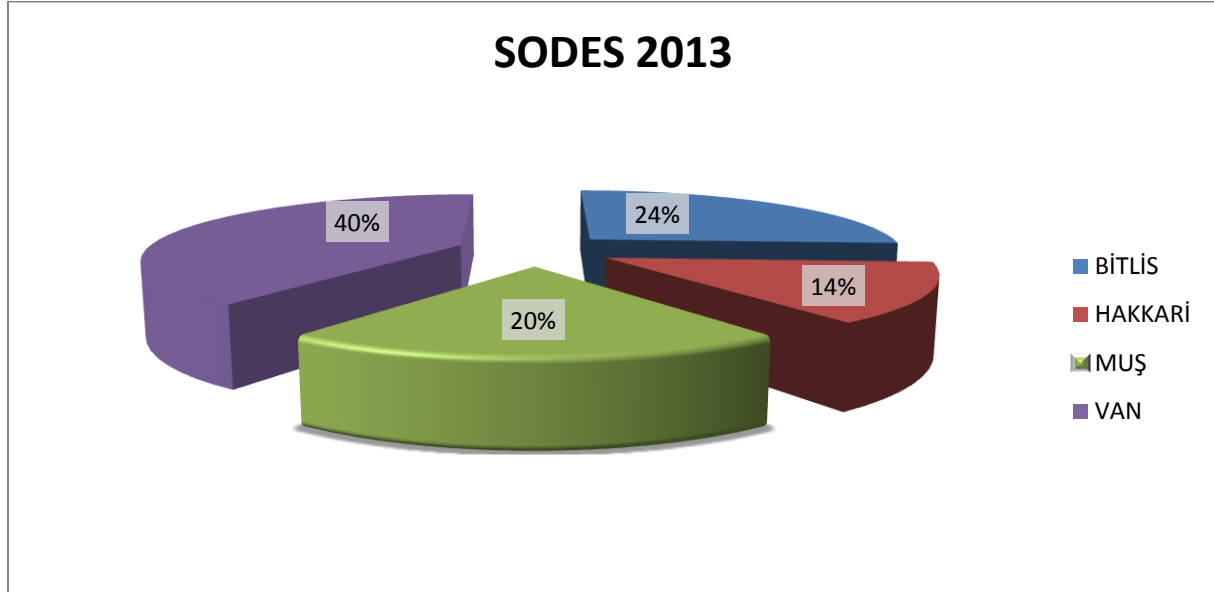
(DAKA,2013)

SODES DESTEKLERİ (BİN TL)

	2010		2011		2012		2013	
İLLER	PROJE SAYISI	HİBE	PROJE SAYISI	HİBE	PROJE SAYISI	HİBE	PROJE SAHİBİ	HİBE
BİTLİS	63	4.337	55	7.002	54	7.743	46	7.859
HAKKARİ	45	5.092	72	6.178	63	5.830	51	4.276
MUŞ	38	5.998	63	7.418	60	7.192	43	6.040
VAN	66	11.461	89	12.428	78	17.243	75	12.128

(SODES,2013)

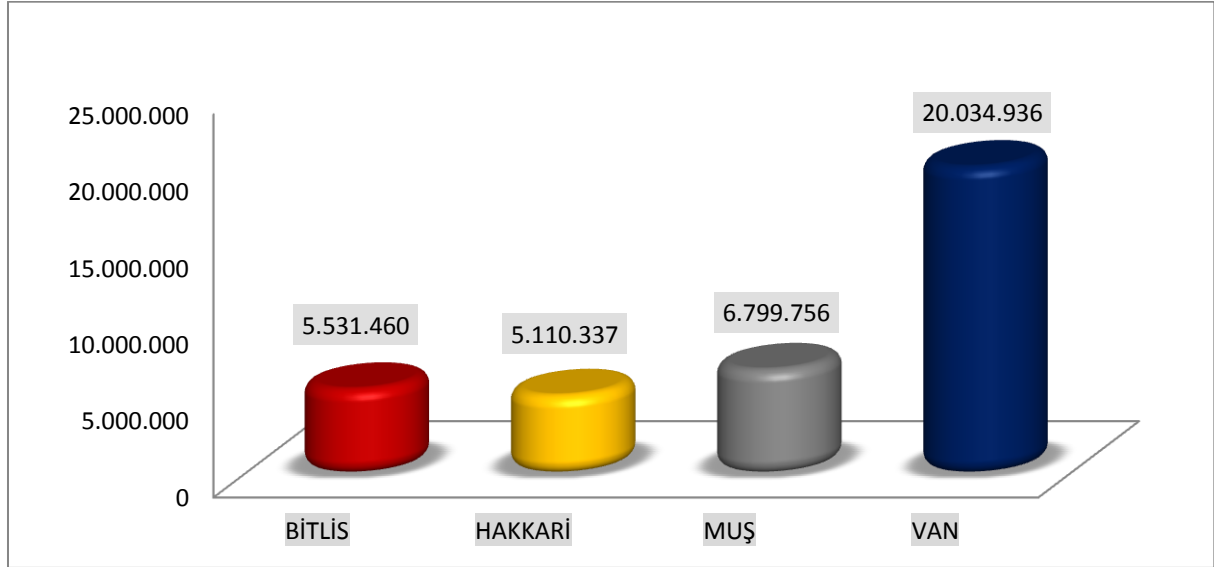

Sodes desteklerinin yıllar itibariyle dağılımına göre TRB2 bölgesinde en büyük hibe alan il Van olmuştur. Van ilini TRB2 bölgesinde Muş ili izlemiştir. Sodes tarafından hibe edilen destek payı 2012 yılına göre 2013 yılında düşmüştür.

AB DESTEKLERİ

İLLER	PROJE SAYISI	HİBE TUTARI (EURO)
BİTLİS	63	5.531.460
HAKKARİ	53	5.110.337
MUŞ	62	6.799.756
VAN	202	20.034.936
TOPLAM	380	37.476.490

(MFBİ, 2013)

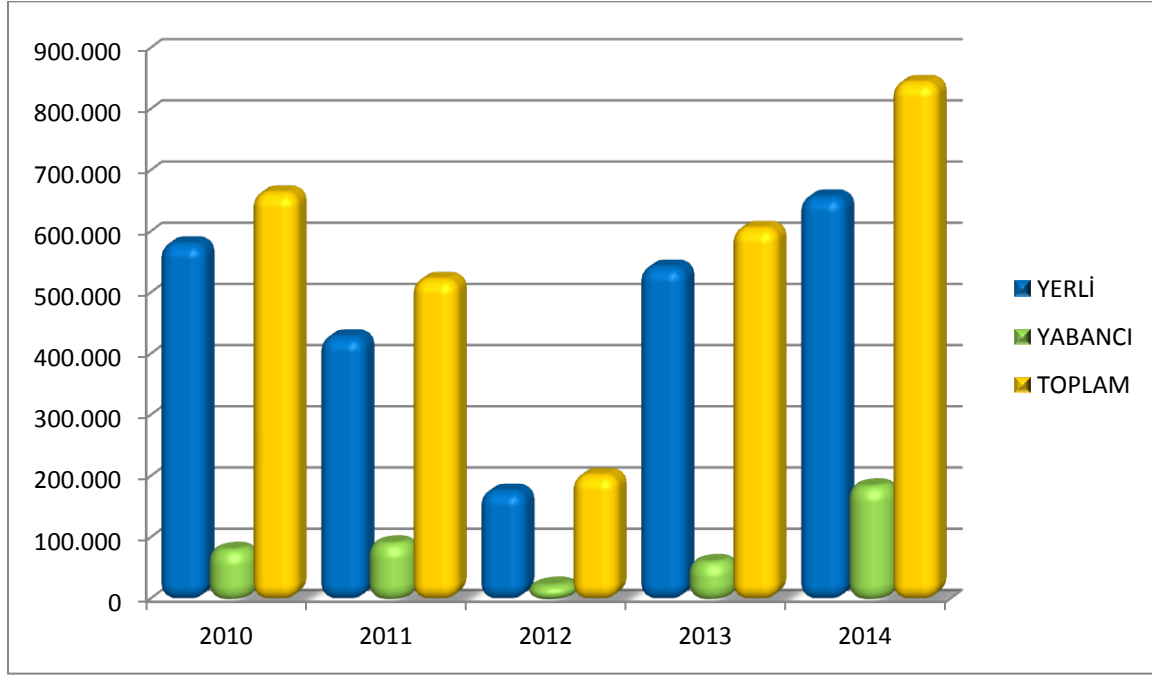

Avrupa Birliği fonlarından aktarın kaynak tutarı dağılımında TRB2 bölgesinde en çok pay alan il Van olmuştur.

TURİZM GÖSTERGELERİ

	2010	2011	2012	2013	2014
YERLİ	583.697	431.622	179.312	545.677	660.394
YABANCI	83.219	93.795	25.945	63.345	186.981
TOPLAM	666.916	525.417	205.257	609.257	847.375

(KÜLTÜR TURİZM BAKANLIĞI, 2014)

Van ilini ziyaret eden yerli yabancı turist sayısında 2011-2012 yılları arasında düşüş olsa da diğer yıllarda gelen turist sayısında artış olmuştur. 2014 yılında bir önceki yıla göre %40'lık bir artış olmuştur.

	TESİS SAYISI	YATAK SAYISI	ODA SAYISI
TURİZM YATIRIMI BELGELİ İŞLETME	8	474	1.009
TURİZM İŞLETMESİ BELGELİ İŞLETME	10	785	1.591
BELEDİYE İZİN BELGELİ İŞLETME	16	563	1.082
TOPLAM	34	1.822	3.682

(KÜLTÜR TURİZM BAKANLIĞI, 2014)